

KNNV Utrecht

KNNV afdeling Utrecht

Test Editie

Een jaar planten zoeken in Utrecht-Lunetten

BMP-telling Kerkeindse Polder

Convo in nieuwe jas

Van de voorzitter

Met oprechte trots presenteert het bestuur jullie een proefversie van ons geheel vernieuwde kwartaalblad, een goede start van ons 116e afdelingsjaar. We sturen deze proefversie in pdf-vorm naar alle leden die ook de nieuwsbrief ontvangen. De inhoud voor een deel gelijk aan die van de laatste Convo van december 2016, maar dan in een aantrekkelijker jasje. Er zijn ook enkele nieuwe artikelen geschreven.

Ik wil nogmaals jullie aandacht vragen voor de vragen die het bestuur aan alle leden stelt over onze afdeling Utrecht en over het nieuwe afdelingsblad. We willen echt weten wat jullie verwachtingen, interesses en suggesties zijn, of jullie vinden dat de afdeling zelfstandig moet blijven en of je een functie zou willen vervullen. Verder heeft het nieuwe kwartaalblad dringend een passende naam nodig en is er behoefte aan fotografen en mensen die een artikel willen schrijven. Om de kosten te drukken willen we graag enkele adverteerders werven, en om leden te werven zoeken we plaatsen om met behulp van ons nieuwe blad de afdeling te promoten. We rekenen op ieders inbreng, maak gebruik van de mailbox knnvutrecht@gmail.com. We hopen en verwachten dat veel leden zullen reageren voordat het 15 januari 2017 is. We willen op de eerstkomende ALV (noteer alvast: 20 maart 2017) de resultaten presenteren en samen met zoveel mogelijk leden naar de toekomst kijken.

Als je wilt reageren op deze proefversie dan graag een mailtje naar knnvutrecht@gmail.com.

Cockie Streng, voorzitter

- 2 Van de voorzitter
- 3
 - Afdelingsblad in een geheel nieuwe jas!
 - KNNV weekend 2017: (West) Zeeuws-Vlaanderen
- 4 KNNV afdeling Utrecht: gezond of in de zorgen?
- 6 Een jaar planten zoeken in Utrecht-Lunetten
- 7 BMP-telling Kerkeindse Polder
- 8 Activiteitenkalender

Colofon

KNNV afdeling Utrecht

De afdeling Utrecht omvat Utrecht, Vleuten, De Meern, IJsselstein, Nieuwegein, Maarssen, De Bilt, Bilthoven, Houten en Vianen.

Voorzitter: Cockie Streng;

voorzitter@utrecht.knnv.nl

Secretaris: Menko Vlaardingebroek;

secretaris@utrecht.knnv.nl

Julianalaan 145, 3722 GJ Bilthoven

Ledenadministratie: Isabel Silva;

ledenadministratie@utrecht.knnv.nl

Penningmeester: Hans Dupont;

penningmeester@utrecht.knnv.nl

Natuurhistorisch secretaris: Renee Lommen;

activiteiten@utrecht.knnv.nl

Webmaster: Arien Lam;

webmaster@utrecht.knnv.nl

Public relations: Toine Goossens;

pr@utrecht.knnv.nl

Redactie: Mariet Schalkoort, Paul Damoiseaux;

Ophrys apifera (Bijenorchis), KNNV weekend Wrakelberg 2016
foto: Paul Damoiseaux

Voorpagina: *Metasequoia glyptostroboides* (Watercipres), Lucas Bolwerk, plantjaar 1950
foto: Cockie Streng

KNNV weekend, benedenloop Mosbeek, 2005, foto: Paul Damoiseaux

Afdelingsblad in een geheel nieuwe jas!

Om van het blad een succes te maken hebben we medewerking nodig van zoveel mogelijk leden.

Allereerst moet het nieuwe blad een naam hebben. Blijft het gewoon Convo, of wordt het Ratelaar, of Het Blad, of iets anders. Laat je fantasie er op los. Lever je suggesties aan bij knnvutrecht@gmail.com met als onderwerp *nieuwe naam Convo*. (Overal waar gevraagd wordt per email te reageren kan dat ook schriftelijk bij het secretariaat)

We hebben foto's nodig die door onze leden gemaakt zijn en we hopen ook dat mensen artikelen (met foto's) gaan leveren, meer dan tot nu toe het geval was. Arien, de webmaster, zoekt naar mogelijkheden om via de website foto's te gaan publiceren. Dat gaat ook vast mensen stimuleren hun foto's waar ze trots op zijn of blij mee zijn te publiceren. We weten dat er veel fotograferende leden zijn, dus we hebben er alle vertrouwen in dat er foto's gaan binnenkomen. Het proefnummer gaan uit we met eigen fotomateriaal vullen. Als je bereid bent om foto's te leveren, laat dat dan weten via knnvutrecht@gmail.com met als onderwerp *ik wil foto's leveren*.

Om de kosten te drukken willen we advertenties opnemen. Dat hebben we gezien in alle bladen die we tot nu toe inzagen. Als je een bedrijf of een winkel weet die mogelijk interesse heeft, benader ze, of meld het aan ons zodat wij hen benaderen als bestuur. Als je mensen zelf kent dan maak je de meeste kans dat ze je iets gunnen. Stuur je suggestie naar knnvutrecht@gmail.com met als onderwerp *advertenties*.

Advertentieprijs voor 2017:

zwart/wit: A6/A5/A4 voor respectievelijk €25/€40 en €70

full colour: A6/A5/A4 voor respectievelijk €50/€75 en €125

De prijzen gelden voor 1 advertentie in 1 editie; voor een heel jaar betaal je de prijs voor 3 edities: 25% korting.

We willen het blad mogelijk ook gaan gebruiken om onze afdeling (meer) op de kaart te zetten, en willen het blad verspreiden op geschikte plaatsen in ons voedingsgebied. We hopen zo meer mensen kennis te laten maken met de KNNV en ze te verleiden

tot deelname aan een activiteit, of zelfs lidmaatschap. Als je een idee hebt voor een geschikte plek waar potentieel geïnteresseerden komen dan horen we het graag via knnvutrecht@gmail.com met als onderwerp *nieuwe Convo als visitekaartje*.

Wij vinden het een uitdaging om er wat moois van te maken, we hopen dat jullie de handschoenen opnemen en massaal reageren. Reacties graag zo spoedig mogelijk, maar **uiterlijk 15 januari 2017**.

KNNV weekend 2017 (West) Zeeuws-Vlaanderen

De datum en plaats van het KNNV weekend 2017 zijn bekend! We verblijven van **16 t/m 18 juni 2017** op een mooie locatie in **Retranchement**.

Het programma staat nog niet vast, maar om je alvast warm te maken het

Voorlopig Programma:

Vrijdagavond: Korte wandeling in de omgeving Retranchement. In de braamstruiken langs de wallen van Retranchement houdt de boomkikker zich schuil. Op een zwoele zomeravond kans op het horen van de boomkikker.

Zaterdagochtend: Waterdunen (<http://www.waterdunen.com/>), excursie bijzondere planten en bijzondere vogels met gids.

Zaterdagmiddag: Het Zwin (<https://www.hetzeeuwselandschap.nl/natuurgebieden/het-zwin>), een vroegere zeearm van formaat en nu een fraai natuurgebied met zoutminnende planten en in trek tijd duizenden vogels. Verdrongen Zwarte Polders (<https://www.hetzeeuwselandschap.nl/natuurgebieden/verdrongen-zwarte-polders>), een sluftegebied met geulen en kreken gelegen aan de monding van de Westerschelde.

Zondagochtend: Hoofdplaat en de Braakman; dit zijn beide vogelrijke gebieden aan de Westerschelde

En uniek voor Nederland: in deze tijd boeit het vlas in Zeeuws-Vlaanderen.

Je kunt je aanmelden bij activiteiten@utrecht.knnv.nl. De kosten zullen rond 90 euro bedragen. Verdere informatie volgt later. De organisatie, Jan Fransen, Nine Ebben en Grietje Vlasma

Gezocht: Ledenadministrateur

De ledenadministrateur beheert de ledenlijst van de afdeling. De landelijke KNNV stelt een handige internetsite beschikbaar hiervoor. Het is noodzakelijk dat je over een computer met internetaansluiting beschikt. De ledenadministrateur is (met gebruikersnaam en wachtwoord) geautoriseerd gegevens in te zien en te wijzigen.

Taakomschrijving:

registreren van nieuwe leden, verwerken van mutaties en opzeggingen. Incidenteel afstemming met ledenadministratie van andere afdelingen, bij overschrijving van een lid naar andere afdeling. Verzenden welkom e-mail (bij aanmeldingen) en dank e-mail (bij opzeggingen).

maandelijks nieuwsbrief (opgesteld door de natuurhistorisch secretaris) per e-mail versturen aan de leden die dat wensen.

leveren van de adresgegevens voor het versturen van de Convo. verzorgen van ledengegevens voor de penningmeester t.b.v. de administratie bij contributie-inning.

vier maal in het jaar een bestuursvergadering bezoeken.

Gemiddelde tijdbesteding is circa 1,5 uur per week.

Wil je meer informatie over bovenstaande vrijwilligersfunctie of je hiervoor aanmelden, dan kun je Isabel Silva bellen (06 23378844) of mailen: ledenadministratie@utrecht.knnv.nl.

U-pas zaken

U-pashouders kunnen de contributie voor 2017 bekostigen uit hun budget. KNNV-leden met een U-pas kunnen zich rechtstreeks richten tot de penningmeester: Hans Dupont, tel. 030 6375647 of e-mail: penningmeester@utrecht.knnv.nl. Schriftelijk kan ook: Baarssloot 27, 3993 HC Houten.

U-pashouders die lid willen worden van de KNNV kunnen zich wenden tot de ledenadministratie: ledenadministratie@utrecht.knnv.nl, of schriftelijk: E.Silva, Bollenhofsestraat 27, 3572 VH Utrecht.

Om in aanmerking te komen voor een U-pas gelden voorwaarden t.a.v. het inkomen die vermeld staan in www.u-pas.nl. U kunt ook bellen 088-2030630 of telefonisch contact opnemen met de KNNV-penningmeester: 030 6375647.

Boekenbestelservice KNNV

Raadpleeg de website van de KNNV-uitgeverij (www.knnvuitgeverij.nl) of de advertenties van de KNNV-uitgeverij in Natura. Informeer naar de prijs bij de afdeling Utrecht die veelal een korting geeft van 20% of meer ten opzichte van de websiteprijzen.

Informatie en bestellen per e-mail: penningmeester@utrecht.knnv.nl, of schriftelijk: Baarssloot 27, 3993 HC Houten, of telefonisch: Hans Dupont, 030 6375647.

Bij bestelling ontvangt U een factuur met bestel- en leverinformatie. Betaling van de factuur bevestigt de bestelling. Eénmaal per maand worden de bestellingen verzameld en uitgeleverd.

KNNV afdeling Utrecht

gezond of in de zorgen?

We zijn een middelgrote afdeling die al bijna 115 jaar bestaat: op leeftijd, maar levendig. De contributie is laag; in vergelijking met het gemiddelde van alle afdelingen betalen wij €2,50 minder. We hebben de contributie al jaren alleen verhoogd met de verhoging van de landelijke afdracht. We hebben een eigen vermogen van ruim €13.000. Vrijwel alle door ons georganiseerde activiteiten zijn kosteloos toegankelijk voor leden. Voor externe activiteiten en cursussen wordt soms een (kleine) bijdrage gevraagd. Er is een tamelijk vaste groep van leden die het plezierig (en gezellig) vindt om regelmatig of onregelmatig aan activiteiten deel te nemen.

Wat gaat er goed?

Er verschijnt 4x per jaar een Convo en 10 x per jaar wordt er een digitale nieuwsbrief verzonden naar leden die dat wensen. Er worden maandelijks meerdere activiteiten georganiseerd door de natuurhistorisch secretaris, soms in samenwerking met IVN. We hebben een bloeiende plantenwerkgroep en een actieve vogelwerkgroep. Het jaarlijkse afdelingsweekend, sinds 15 jaar een traditie, mag zich verheugen in een constante belangstelling. De hooilandjesacademie is voor het 5e jaar erg succesvol. We zijn sinds kort in het bezit van een afdelingstelescoop die leden kunnen lenen. Er is een met regelmaat gebruikte boekenbestelservice, waar met aanzienlijke korting boeken bij de KNNV uitgeverij kunnen worden besteld.

Wat is het probleem?

Probleem 1 zit in de organisatie van en de deelname aan activiteiten. De natuurhistorisch secretaris doet sinds 2010 haar best om een rijk en gevarieerd programma samen te stellen, en zoekt al sinds 2014 een 2e persoon om dat samen mee te kunnen doen. Dat programma samenstellen lukt ons inziens goed. De deelname laat nog wel eens te wensen over en dat vinden we jammer. Dat kan aan het aanbod liggen, maar er zijn ook nogal wat leden die weinig actief zijn, en dat vinden we heel jammer (ook voor hen). We wilden graag van leden horen voor welke activiteiten zij wel zouden komen, maar ook op die oproep volgden tot nu toe geen concrete suggesties. De behoefte aan een tweede natuurhistorisch secretaris wordt door het bestuur inmiddels als een urgent punt beschouwd.

Bovendien heeft het bestuur, in een poging meer deelnemers en mogelijk meer leden te krijgen, plannen gemaakt om de PR

Digitale landelijke nieuwsbrief van de KNNV

Al ruim 5000 leden van de KNNV ontvangen elke maand de landelijke KNNV nieuwsbrief. Hierin vind je nieuws van de KNNV, projecten, excursies, lezingen en boeken. Iedereen kan zich voor deze gratis nieuwsbrief aanmelden, ook niet-leden van de KNNV. Aanmelden kan via www.knnv.nl of e-mail: bureau@knnv.nl. De laatste nieuwsbrief is te lezen op: <https://www.knnv.nl/digitale-nieuwsbrief>

mooier en doeltreffender te maken. In dat kader willen we de Convo ingrijpend vernieuwen (zie voor meer informatie het stuk elders in deze Convo) en de website verbeteren. Toine Goossens gaat de PR verzorgen, zonder in het bestuur te zitten.

Probleem 2 is dat we per maart 2017 3 vacatures in het bestuur hebben. In de Convo van juni 2016 werd al gevraagd naar een vervanger voor secretaris Menko Vlaardingerbroek, in september werd dat nog eens herhaald. Isabel Silva treedt uiterlijk in maart 2017 af als ledenadministrateur (zie informatie elders in deze Convo). Uit het bovenstaande blijkt dat er behoefte is aan een tweede natuurhistorisch secretaris.

Wij doen een dringende oproep aan alle leden om te reageren op de volgende vragen:

1. Wat verwacht je van de vereniging, waarom ben je ooit lid geworden? Dit willen we in ieder geval heel graag weten van de 'nieuwere' leden. Wil je op deze vraag reageren, mail dan naar knnvutrecht@gmail.com met als onderwerp 'verwachtingen van KNNV'

2. Aan welk type activiteit zou je graag willen deelnemen die niet wordt georganiseerd en aan welk type activiteit juist niet? Dit vragen we met name aan niet zo actieve leden, maar we horen ook graag suggesties van andere leden. (Een aantal van de nieuwere leden heeft bij aanmelding hun interesses al genoemd. Graag in verband met het overzicht nog eens). Wil je op deze vraag reageren, mail dan naar knnvutrecht@gmail.com met als onderwerp 'suggesties en interesses'

3. Wil en kan je tijd maken om een van de plaatsen in het bestuur in te nemen? Zo ja, wat zou je graag doen? We zoeken een secretaris, een ledenadministrateur en een tweede natuurhistorisch secretaris. Er heeft zich inmiddels iemand beschikbaar gesteld om de PR te gaan verzorgen. Je hoeft echt geen expert te zijn om ons team te komen versterken. Jij investeert wat tijd, en je krijgt er medezeggenschap, gezelligheid en een weer opbloeiende vereniging voor terug. Informeren kan altijd bij de zittende bestuursleden. Reacties graag via knnvutrecht@gmail.com met als onderwerp 'functie vervullen'

4. Vind je dat onze afdeling bestaansrecht heeft als zelfstandige afdeling? Er zijn nogal wat activiteiten van onze afdeling die lijken op wat de Vogelwacht en IVN organiseren. Nogal wat van onze leden zijn ook daar lid. KNNV afdeling Zeist is nabij en organiseert ook van alles. Geef je mening via knnvutrecht@gmail.com met als onderwerp 'zelfstandige afdeling blijven?' Behalve naar knnvutrecht@gmail.com kan je ook per post reageren naar de secretaris. Email heeft onze voorkeur. In verband met de verwerking van de reacties: graag zo spoedig mogelijk

Maandelijkse digitale nieuwsbrief van afdeling Utrecht

In het begin van elke maand sturen we de nieuwsbrief met de activiteiten van de maand naar alle e-mailadressen die ons bekend zijn. Om je te herinneren aan activiteiten in de komende maand en soms ook met aanvullende informatie. Ontvang je de nieuwsbrief nog niet? Geef je e-mailadres door aan ledenadministratie@utrecht.knnv.nl, dan sturen we de nieuwsbrief ook naar jou!

reageren, maar uiterlijk 15 januari 2017.

Wij hopen en vertrouwen op de inbreng van vele betrokken leden.

Daarnaast doen wij een dringende oproep aan alle leden om aanwezig te zijn bij de eerstvolgende algemene ledenvergadering op 20 maart 2017 om de resultaten van de ledenraadpleging te bespreken en gezamenlijk aan de toekomst te werken.

Wij scheppen als bestuur de voorwaarden om de afdeling te laten voortbestaan. Wij hopen dat veel leden blijf geven van hun betrokkenheid.

Cockie Streng, voorzitter, namens het hele bestuur.

KNNV weekend, Buurse, 2006, foto: Paul Damoiseaux

De contributie voor 2017 is minimaal verhoogd.

Op de algemene ledenvergadering van 7 april 2016 is besloten de contributie voor 2017 te laten afhangen van de verhoging van de landelijke afdracht voor 2017 en de inflatie over 2016. De landelijke afdracht voor 2017 is verhoogd met € 0,25, de inflatie in 2016 lager dan 1%. Overeenkomstig bovengenoemd besluit wordt de verhoging van de landelijke afdracht wel doorberekend, maar geen inflatiecorrectie toegepast. De contributies voor 2017 zijn daardoor als volgt:

Gewoon lid: € 27,75; Huisgenootlid: € 10,75; Jeugdlid*: € 17,25; Convalid: € 10,75

De contributie kan worden overgemaakt op bankrekeningnummer: NL96INGB0000512683 t.n.v. Kon. Ned. Natuurhistorische vereniging, afd. Utrecht, graag met vermelding van het lidnummer. Het lidnummer staat op de adressticker van deze Convo. Er worden geen acceptgiro's verzonden.

*Het jeugdlidmaatschap geldt tot en met het kalenderjaar waarin men 25 wordt.

Een jaar planten zoeken in Utrecht-Lunetten

door Wim Vuik

Verandering van werkplek kan soms tot onverwachte mogelijkheden leiden. Dit was in 2016 voor mij ook het geval. Ik kreeg een nieuwe vaste werkplek in Utrecht-Lunetten en besloot dan ook eigenlijk meteen om heel Utrecht-Lunetten op wilde planten te gaan onderzoeken.

In 2014 deed ik een soortgelijk onderzoek in heel Utrecht wat zeer veel verrassende vondsten opleverde met een enorme berg aan soorten. Maar je kunt in 1 jaar simpelweg niet overal komen, een hele stad in 1 jaar onderzoeken heeft dus ook zo zijn nadelen. Een wijk is echter, blijkt inmiddels uit ervaring, prima te doen.

Ook nu weer was het startpunt literatuuronderzoek, het bekijken van diverse website's en het oprakelen van mijn eigen oude waarnemingen. Zodoende werd al snel duidelijk dat een soortenaantal ruim boven de 400 soorten makkelijk haalbaar moest zijn, want Lunetten heeft diverse aantrekkelijke uitgangspunten voor een hoog soortenaantal. Ten eerste de bodem die veelal bestaat uit zavelige grond. Een mengsel van kalkrijke klei vermengd met zand dat vroeger is opgeworpen vanuit de relatief dichtbij stromende Kromme Rijn. Ten tweede het op diverse plaatsen jarenlange en soms decennialange stabiele beheer van bermen en graslanden. Dit geldt met name voor de Koppeldijk en het Beatrixpark met haar omringende graslanden. De fortificaties onderdeel uitmakend van de Hollandse Waterlinie zijn hier "debet" aan geweest. Tenslotte zijn Lunettenaren groene mensen. De bewoners houden van natuur. Dit zie je terug in de tuinen van deze mensen. Hier dus geen of zeer weinig steenwoestijnen. De tuinen zijn vaak oase's van weelderig groen wat voor een rijke urbane flora heeft gezorgd in deze wijk.

2016 was gaaf in Lunetten

In totaal zijn er 20 beschermde en 23 Rode Lijst soorten gevonden. Het totale soortenaantal was zeer hoog, namelijk 619 soorten! Veel leuke soorten waren bekend en zijn ook in grote hoevee-

Lathyrus tuberosus (Aardaker), foto: Wim Vuik

heden teruggevonden. Denk hierbij aan "echte" Lunettenaren zoals Gewone agrimonie, Goudhaver, Kamgras en Grote ratelaar. Ook zeldzamere soorten werden teruggevonden, waarbij af en toe nieuwe niet bekende groeiplekken werden ontdekt. Denk hierbij aan Aardaker, Veldgerst, Moeraswederik, Tongvaren en Zachte naaldvaren. Verheugend waren de terugvondsten van Zachte haver in het Beatrixpark en Ruige weegbree langs het spoor. Soorten waarvan gedacht was, dat ze waren verdwenen uit de wijk. Daarentegen ging het in 2016 slecht met de enige Boksdooorn, terwijl de zeer zeldzame Stijve wolfsmelk op het punt staat uit te sterven in de wijk. Stabiele maar kwetsbare groeiplaatsen waren aanwezig van o.a. Klein bronkruid, Eenbloemig parelgras, Kleine leeuwenklauw, Rode oegentroost, Grote bevernel, Bochtige klaver, Roze look en Heggendoornzaad. In Lunetten komen 4 orchissoorten voor, namelijk Brede wespenorchis (zeer goed jaar), Bijenorchis (stabiel), Rietorchis (slecht jaar) en Grote keverorchis (zowaar een verdubbeling van exemplaren, van 1 naar 2). Klein glaskruid, Boskortsteel en Glanzige ooievaarsbek zijn behoorlijk zeldzame soorten die in Lunetten zeer veel voorkomen. Dit is zeker voor Boskortsteel verrassend te noemen.

Over verrassingen gesproken: die waren er in 2016 ook

Genoeg zelfs! Duits viltkruid en Dwergviltkruid doken op in de kuil in Park de Koppel. Op het voetbalveld! Kleine kaardenbol werd zelfs op 3 verschillende plekken in de wijk aangetroffen. In het voorjaar werd een zeer mooie groeiplaats van het nietige Muskuskruid gevonden. Pijpbloem werd op 1 plek met veel exemplaren gezien. De zeldzame Roomse kervel daarentegen met slechts 1 exemplaar. Het zeer zeldzame Stekelkamgras verscheen zomaar op een stoep met een 10-tal exemplaren.

Cynosurus echinatus (Stekelkamgras), foto: Wim Vuik

Winterheliotroop werd in het voorjaar (helaas niet bloeiend) aangetroffen langs een wandelpad. Aan de hoeveelheid exemplaren te zien moet deze groeiplaats al een paar jaar aanwezig zijn geweest. De eerste echte groeiplaats in Nederland buiten Zeeland. Wellicht de meest verrassende vondst was Ruwe dravik. Deze uiterst zeldzame soort telt echter niet mee in de lijst. De soort werd namelijk gezien in een tuin. Ook werden behoorlijk wat nieuwe urbane soorten gevonden, zoals Slaapkamergeluk, Hoge fijnstraal, Kransmuur, Kransgras en Kogelduizendknoop. En zo kan ik nog wel even doorgaan met interessante soorten.

Petasites pyrenaeus (Winterheliotrop), foto: Wim Vuik

Diverse soorten zijn ook niet gevonden

Hierbij zat een aantal behoorlijk algemene soorten. Denk hierbij o.a. aan Gele waterkers, Kleine brandnetel, Klein kaasjeskruid en Postelein. Zijn ze niet aanwezig in Lunetten of toch niet goed genoeg gekeken? Ik ga uit van dit laatste. Een kleine gemaakte analyse maakt dat er ongeveer 640-645 soorten theoretisch gevonden moeten kunnen worden. Aangezien ik er 619 heb gevonden, is dat ongeveer 95%. Er is dus nog ruimte voor verbetering... Afijn, het consequent aflopen van elke meter, elk biotoop, in alle jaargetijden, in 1 wijk en in 1 jaar is mij uitstekend bevallen. Utrecht-Lunetten is een zeer interessante wijk voor wilde planten. Dat wist ik, maar ook nu weer heeft de wijk mij zeer verrast. Ik had niet gedacht dat er zoveel te vinden was.

Tenslotte een overweging. De nieuwe natuurwet is 1-1-2017 ingegaan. Alle 20 gevonden beschermde soorten zijn inmiddels niet meer beschermd. 1 soort is hiervoor nieuw in de plaats gekomen, namelijk het in het artikel genoemde Stijve wolfsmelk. Het geeft echt te denken.....

Op naar het volgende project

Kerkeindse polder, foto: Eckhart Heunks

BMP-telling Kerkeindse Polder

door Menko Vlaardingerbroek

In het voorjaar en de zomer van 2016 heeft de vogelwerkgroep van de KNNV Utrecht in de Kerkeindse polder bij Westbroek broedvogels geteld. Het gebied is eigendom van Staatsbosbeheer en bestaat uit moeras, deels verlande petgaten en weiland, waar een deel van het jaar koeien en schapen lopen. Het tellen gebeurde in het kader van het broedvogel-monitoring-project (BMP) van Sovon. De vaste tellers waren Corrie Buschman, Renee Lommen, Leo Thijssen en Menko Vlaardingerbroek. Incidenteel zijn er ook andere leden van de KNNV mee geweest (Nel van Meijeren, Jan Franssen, Maarten Drost).

Tijdens het broedseizoen, van eind maart tot begin juli, hebben we negen bezoeken aan het gebied gebracht, meest bij zonsopgang. We maakten een rondwandeling en noteerden op een kaart de vogels die gedrag vertoonden dat op een territorium duidde (zingen, baltsen, vogel met nestmateriaal, langdurig alarmeren, vogel met voer voor de jongen, e.d.). Op grond van deze waarnemingen hebben we aan het eind van het seizoen het aantal territoria berekend.

In het gebied hebben onder andere de volgende soorten gebroed (het aantal territoria is tussen haakjes vermeld): rietzanger (32), kleine karekiet (11), sprinkhaanzanger (1), snor (1), tuinfluiter (4), grasmus (2), blauwborst (2), graspieper (5), kneu (1) en rietgors (12). Van de Kievit en veldleeuwerik hebben we regelmatig baltsgedrag waargenomen in het agrarische gebied net buiten de Kerkeindse polder. Daarnaast hebben we ook krakeend, slobbeend, purperreiger, witgatje, tureluur en grutto gezien, maar er waren geen aanwijzingen dat deze soorten in het gebied broedden.

In de Kerkeindse polder broeden dus vooral rietvogels. De rietzanger was veruit de meest algemene soort (ruim dertig territoria), gevolgd door rietgors en kleine karekiet. Van de fitis en tjiftjaf, die we niet precies geteld hebben, waren er ieder vermoedelijk ook tussen de tien en vijftien territoria, wat ze ongeveer even talrijk als rietgors en kleine karekiet maakt. Blauwborst, snor en sprinkhaanzanger kwamen er ook voor, maar in een kleiner aantal. Dat er op 9 juli de hele avond een snor zat te zingen, van half tien tot half één, wijst er misschien op dat het een ongepaard mannetje was.

Weidevogels broeden er weinig in de Kerkeindse polder. Kievit en veldleeuwerik hebben vermoedelijk in de omliggende weilanden en akkers gebroed, grutto en tureluur misschien ook, maar niet in Kerkeindse polder. Watersnippen hebben we er veel gezien - op 11 april zeker dertig exemplaren - maar dat waren waarschijnlijk doortrekkers of overwintelaars: half april waren ze verdwenen. Alleen de graspieper was met vijf paar in het gebied aanwezig.

Activiteiten afgelopen periode

Klompepad wandeling Stoetwegenpad 15 oktober

De vooruitzichten qua weer, enkele dagen ervoor waren somber. En toen er lange tijd geen aanmeldingen waren, dacht ik, ok, dat wordt een vrije zaterdag voor mij. Toen kwam er toch nog een aanmelding, en nog een, tja uiteindelijk gingen we met zijn drieën van start. Het Stoetwegenpad met vertrekpunt station Driebergen-Zeist is een 11 km lange klompepadwandeling door het prachtige buitengebied van Driebergen, Zeist en Bunnik. We kwamen ontzettend veel verschillende landschappen tegen: oud agrarisch gebied, prachtig aangelegde parkbossen, historische landgoederen (Bikkenburg) en het jaagpad langs de Krommerijn. Bijzonder was ook dat, met diverse barrières zoals autoweg, treinbaan en Krommerijn, er gebruik werd gemaakt van oude wegen/paden met een kleinschalige voetgangersvriendelijke crossing. Wel hoorden we toch vaak een ruis van de autowegen. We dronken koffie in een gebouwtje bij de Kynologenclub Zeist en waren toehoorder bij interessante gesprekken over gehoorzaamheidstraining bij honden. Pedagogiek bij honden is vergelijkbaar met die voor (kleine) kinderen, zo werd ons verteld. De routebeschrijving verkrijgbaar bij horeca vlakbij het station was heel informatief en handig.

Activiteiten komende periode

Voor alle activiteiten: opgave bij activiteiten@utrecht.knnv.nl of 030-2514406 Renee Lommen, tenzij anders vermeld. Zie de betreffende activiteit voor de uiterste opgavedatum.

Sommige activiteiten zijn per fiets of openbaar vervoer niet zo goed bereikbaar. In dat geval is vervoer per goed gevulde auto een goed alternatief. We adviseren om voor de bijdrage aan de autokosten daarbij de landelijke regeling te hanteren: €0,05 per persoon per km.

Donderdag 19 januari: Floravannederland.nl

stadskantoor Utrecht: 19.00-22.00 uur

Maurice Martens - maker van de site <http://www.floravannederland.nl/home> - verzorgt een presentatie over FloravanNederland met uiteraard veel video-voorbeelden. Samen met Herman van Wissen is hij in 2008 gestart met Flora van Nederland online. Zij maken gebruik van honderden in eigen beheer geproduceerde plantenpaspoorten met unieke determinatievideo's en

foto's met uitgebreide uitleg. Deze Flora online is een unieke en gratis toegankelijke website voor iedereen. Ook zal aandacht worden besteed aan het KNNV-hooilandjesproject en de mini-academie determineren voor gevorderden.

De activiteit vindt plaats in het nieuwe stadskantoor van Utrecht, op de zesde etage met prachtig uitzicht over de stad. Deze locatie is mogelijk vanwege het hooilandjesproject, het samenwerkingsproject met de gemeente Utrecht dat nu al het vijfde jaar ingaat.

Locatie: Stadskantoor (Stadsplateau 1, Utrecht) op de 6e etage; tijd: 19:00 – 22:00 uur.

Aanmelding (i.v.m. beperkte bezoekersaantallen) voor 16 januari bij Richard Janzen: rwanjanzen@hotmail.nl

Zaterdag 11 februari: Vogelakkers op de Veluwe:

De vogeltrek is achter de rug. Wat rest zijn de achterblijvers en de wintergasten. De diehards die kiezen voor hier blijven en voedselschaarste riskeren. Niet wegtrekken spaart immers energie en zorgt in het voorjaar voor een ruime territoriumkeuze. Voor zaadetende zangvogels als kneu, keep, vink en geelgors lijkt het een slimme strategie want vele overleven. Als er dan nog wordt gevoerd zoals op de Vogelakkers bij Oud Reemst op de Veluwe dan heb je extra kans om deze vogels goed te bekijken. Ook muizen, reeën en roofvogels profiteren van deze natuurakkers.

Een rondwandeling van 3,5 of 8 km door bos en hei is uitgezet in het gebied. Grietje Vlasma zal deze excursie leiden. Vertrekpunt is Otterlo. Te bereiken met openbaar vervoer (bij oude dienstregeling NS vertrek 8.30 centraal station Utrecht, ben je om 10.00 op startpunt) of met auto's (geef dus aan of je kunt beschikken over een auto). We zijn rond 15.00 uur weer terug. Aanmelden uiterlijk woensdag 8 februari.

De Convo is de periodiek van de afdeling Utrecht van de KNNV en verschijnt vier keer per jaar. Een abonnement op de Convo kost €10,50 per jaar en kan ieder moment ingaan. De opzegtermijn is drie maanden. Leden van de afdeling Utrecht ontvangen de Convo gratis.

Sluitingsdatum kopij voor de volgende Convo: 15 februari 2017; kopij per e-mail aanleveren.

Contributie/lidmaatschap 2017: Gewoon lid: €27,75; Huisgenootlid: €10,75; Jeugdlid*: €17,25; Convalid: €10,75 te voldoen op rekening NL96 INGB 0000 5126 83 t.n.v. de Kon. Ned. Natuurhistorische Ver. afd. Utrecht. Wiena 1 september lid wordt betaald €7,00 tot het einde van het kalenderjaar. U-pashouders kunnen hun contributie geheel of gedeeltelijk voldoen uit hun budget. Opzegging van het lidmaatschap vóór 1 november. Leden van de KNNV zijn bij activiteiten van de KNNV verzekerd tegen persoonlijke aansprakelijkheid. Wil je de verenigingstelescoop voor maximaal 3 weken lenen, neem dan contact op met beheerder Leo Thijssen: ljm.thijssen@casema.nl

*Het jeugdlidmaatschap geldt tot en met het kalenderjaar waarin men 25 wordt.